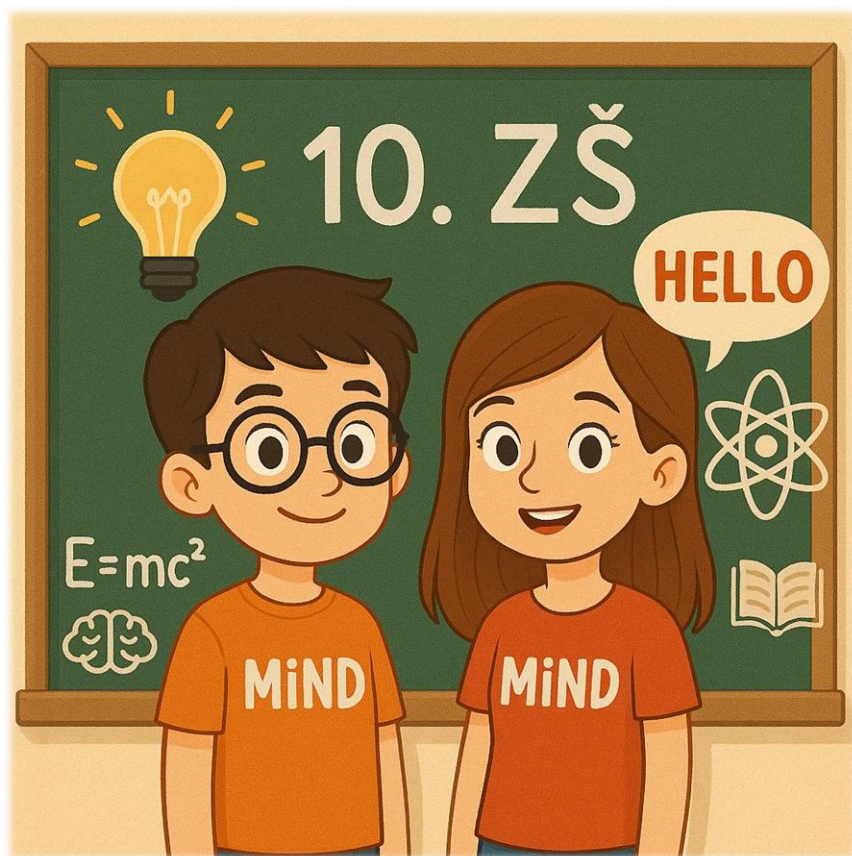

**10. základní škola Plzeň, nám. Míru 6, příspěvková
organizace**

Strategický plán péče o nadané žáky

Podpora nadání

1. Charakteristika nadaných žáků

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň schopností v jedné či více oblastech – intelektových, pohybových, uměleckých nebo sociálních.

Typické znaky nadaného žáka:

- vysoká míra zvědavosti, kreativní myšlení, schopnost abstrakce
- rychlé učení, rozsáhlá slovní zásoba, samostatné myšlení
- emocionální citlivost, sklon k perfekcionismu
- potřeba samostatnosti, práce v hlubších souvislostech
- někdy projevy dvojí výjimečnosti (např. nadání + ADHD, PAS, dys...)

Rozlišujeme mezi **bystrým** a **nadaným** dítětem – pomáhá tomu např. přehledná tabulka rozdílů dle J. Cvetkovič-Lay (1995).

Bystré dítě	Nadané dítě
Umí odpovídat.	Klade další otázky.
Zajímá se.	Je zvědavé.
Má dobré nápady.	Má neobvyklé nápady.
Odpovídá na otázky.	Zajímají jej detaily, rozpracovává, dokončuje.
Je vůdcem skupiny.	Je samostatné, často pracuje sám.
Jednoduše se učí.	Většinu už zná.
Mezi vrstevníky je oblíben.	Víc mu vyhovuje společnost starších dětí
Chápe významy.	Dělá závěry.
Přesně kopíruje zadaná řešení.	Vytváří nová řešení.
Dobře se cítí ve škole, ve školce.	Dobře se cítí, když se učí (něco nového).
Přijímá informace.	Využívá informace.
Je vytrvalý při sledování.	Sleduje pozorně.
Je spokojený s vlastním učením a výsledky.	Je velmi sebekritický.

2. Přístup k nadaným žákům ve výuce

Přiměřená obtížnost a rozvoj

- Nabízet úkoly různé náročnosti s možností růstu vlastním tempem.
- Vyhýbat se pouhému zvětšení objemu práce, důležitá je kvalita a přiměřená náročnost. Jde o práci smysluplnou a obohacující.
- Uznávat různé způsoby řešení – oceňovat originální přístup a vlastní cesty k výsledku.
- Zaměřovat se na proces učení, nejen na výsledek.

Podpora atmosféry a vztahů

- Podporovat otevřenost, tvořivost a vzájemný respekt.
- Být vědomý možných projevů (citlivost, perfekcionismus) a reagovat s porozuměním.
- Podporovat žáky ve spolupráci.

Prezentace a seberealizace

- Nabídnout možnost prezentovat vlastní práci a zapojit se do dalších aktivit.

3. Legislativní rámec

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů je zakotveno ve školském zákoně (zákon č. 561/2004 Sb.) v platném znění a dále specifikováno ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění.

Podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků na 10. ZŠ v Plzni

1. Vize a poslání naší školy

Naším cílem je vytvořit **inkluzivní a podnětné školní prostředí**, které umožní nadaným žákům plně rozvíjet jejich potenciál v oblasti intelektuální, emocionální i sociální. Chceme být školou, kde se nadané děti cítí pochopeny, respektovány a motivovány k dalšímu učení.

2. Strategické cíle

1. Zlepšit systém identifikace a podpory nadaných žáků.
2. Posílit kompetence pedagogického sboru v práci s nadanými dětmi.
3. Zajistit nabídku rozšiřujících a obohacujících aktivit pro nadané žáky.
4. Podporovat individuální přístup, partnerství a seberealizaci nadaných žáků.

3. Konkrétní opatření a aktivity

<i>Opatření</i>	<i>Popis</i>	<i>Zodpovědná osoba</i>	<i>Časový rámec</i>
1. Identifikace nadaných žáků	systematické sledování žáků při školní práci, dotazníky pro učitele a rodiče	Výchovný poradce, třídní učitelé	Každý školní rok
2. Individuální vzdělávací plány	Zpracování IVP pro mimořádně nadané žáky ve spolupráci s rodiči a poradenským zařízením	Vedení školy, třídní učitelé	Dle potřeby
3. Diferenciace výuky	Vnitřní diferenciace ve třídě, projektová výuka, samostatné badatelské úkoly, práce s nadstavbovými materiály	Všichni učitelé	Průběžně
4. Rozšiřující aktivity	Např. zřízení kroužků, seminářů, matematiky pro nadané, účast v soutěžích	Všichni učitelé	Od září 2025
5. Vzdělávání pedagogů	Semináře, sdílení dobré praxe, webináře, metodické materiály	Vedení školy	Průběžně

<i>Opatření</i>	<i>Popis</i>	<i>Zodpovědná osoba</i>	<i>Časový rámec</i>
6. Spolupráce s rodiči	Pravidelné konzultace, informační setkání, zapojení rodičů do mimoškolních aktivit	Třídní učitelé, VP	Dle potřeby

4. Rozšiřující aktivity práce s nadanými žáky

a) Barevná matematika (3. a 4. ročník)

Ve školním roce 2025/2026 je otevřena tzv. Barevná matematika ve 3. a 4. ročníku. Je určena žákům, kteří mají zájem řešit úkoly na pokročilejší úrovni. Výuka probíhá jednu vyučovací hodinu týdně. Vytipování žáci ze všech tříd v daném ročníku se v tuto dobu schází ve společné skupině, kde se věnují učivu více do hloubky a rozvíjejí své logické a kritické myšlení. Žáci ve svých kmenových třídách mezitím procvičují a upevňují probrané učivo.

Barevná matematika probíhá v souladu s RVP ZV a zaměřuje se na netradiční úlohy, tvořivé myšlení a hlubší porozumění matematickým souvislostem. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, hledání vlastních řešení a rozvoji vztahu k matematice jako nástroji poznávání.

Žáky do předmětu vytipují pedagogové, avšak systém je otevřený a flexibilní – kterýkoliv žák se může do výuky zapojit nebo ji opustit na základě doporučení učitelů či podle vlastního uvážení. V případě většího zájmu bude sestaven pořadník, aby si Barevnou matematiku mohl vyzkoušet každý, kdo bude mít zájem.

b) Odpolední semináře

Ve školním roce 2025/2026 jsou žákům jednou měsíčně nabídnuty dobrovolné odpolední semináře vycházející z koníčků a odborných oblastí vyučujících. Semináře představují rozšiřující vzdělávací nabídku školy. Jsou zaměřeny na rozvoj tvořivosti, vnitřní motivace a praktických dovedností žáků napříč věkovými kategoriemi. Umožňují učitelům přirozeně sdílet své nadšení pro různorodé oblasti – od vědeckých pokusů, sportu a logických her až po kreativní psaní, deskové hry nebo rukodělné činnosti. Semináře vytvářejí neformální, ale smysluplné prostředí, které posiluje vztahy ve škole, podporuje rozvoj nadání a objevování nových zájmů.

c) Školní časopis

Ve školním roce 2024/2025 začali žáci tvořit online školní časopis. Zapojení žáků do tvorby školního časopisu představuje jednu z forem podpory nadaných a motivovaných žáků v oblasti jazykového, komunikačního a tvořivého nadání. Práce na školním časopisu jim poskytuje prostor pro seberealizaci, samostatné rozhodování a prezentaci vlastních názorů. Nabízí také přirozenou příležitost k mezipředmětovému propojení, například s oblastmi ICT nebo výtvarné výchovy.

d) Školní parlament

Parlament již mnoho let slouží jako nástroj pro rozvoj komunikačních, organizačních a sociálních dovedností. Žáci zde mohou rozvíjet schopnost naslouchat, argumentovat, vést diskusi či prezentovat svůj názor. Probírají zde také, jaké změny by ve škole rádi udělali, navrhuji projektové dny apod.

Účast v parlamentu podporuje tzv. měkké dovednosti a pomáhá odhalit a rozvíjet nadání, které se projevuje mimo jiné ve schopnosti spolupracovat, vést a měnit věci kolem sebe.

e) Další aktivity

Žákům je umožněna účast v různých olympiádách a soutěžích.

5. Evaluace a zpětná vazba

Každoročně bude prováděna **evaluace efektivity podpory nadaných žáků**, a to prostřednictvím:

- analýzy výsledků žáků,
- zpětné vazby od učitelů, rodičů a žáků,
- pedagogických rad a metodických sdílení,
- spolupráce s PPP a externími odborníky.

Výsledky evaluace budou zapracovány do aktualizací tohoto strategického dokumentu.

Závěr

Podpora nadaných žáků je nedílnou součástí inkluzivního vzdělávání a rozvoje každého jednotlivce.

Tento strategický plán představuje závazek školy systematicky a cíleně pečovat o mimořádně schopné žáky a vytvářet pro ně prostředí, kde mohou růst – nejen ve vědomostech, ale i sociálních a emočních dovednostech.

Zdroje

CVETKOVIČ-LAY, Jasna. *Rozdíly mezi bystrým a nadaným dítětem* [online]. 1995 [cit. 2025-06-20]. Centrum rozvoje nadaných dětí. Dostupné z: <http://www.nadanedeti.cz/pro-ucitele-nektere-rozdily>

VALENTOVÁ, Ivana. *Pozor schod! aneb Co s nadaným žákem*. Praha: Národní pedagogický institut České republiky, 2023. ISBN 978-80-7578-124-6. Dostupné z: <https://www.npi.cz/images/isbn/978-80-7578-124-6.pdf>

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2025-06-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění účinném od 1. 1. 2018. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2025-06-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-27>

Další odkazy

Národní centrum podpory nadání: <https://www.inveniocentrum.cz/>

NPI: <https://zapojmevsechny.cz/nadani>

MENSA: <https://mensa.cz/>

Podpora v Plzeňském kraji: <https://www.podporatalentu.cz/>